Sem-I F.Y.B.A. L-I

मराठी १

प्रश्न १ (अ) 'नाटक' या साहित्य प्रकाराची संकल्पना स्पष्ट करून 'नाटक' हे एक संमिश्र कला कशी आहे, याची चर्चा करा.

प्रश्न २ (आ) 'नाटक' या साहित्य प्रकाराच्या काही व्याख्या विशद करून नाटकाचे विविध घातक सविस्तर लिहा.

सत्यशोधक - गो. पु . देशपांडे

१) " सत्यशोधक " नाटक म्हणजे महात्मा जोतीराव फुले यांचा वैचारिक वारसा वृध्दींगत करीत त्यातल्या विचाराला व आशयाला रंगमंचावर आणण्याचा प्रयत्न आहे", सविस्तर भाष्य करा.

२) " सत्यशोधक" नाटक म्हणजे महात्मा जोतीराव फुले यांचे चरित्रनाटय होय", या विधानाच्या सोदाहरण परामर्श घ्या.

३) " गो. पु. देशपांडे लिखित ' सत्यशोधक' नाटकातून महात्मा जोतीराव फुले हे महाराष्ट्रातील समाज कांतीचे उद्गाते होते या विधानाचा प्रत्यय येतो", सोदाहरण स्पष्ट करा.

४) " भारतातील एक क्रांतीकारकाची आणि भारतातील पहिल्या परिवर्तन बाहयाची काहणी, म्हणजे गो. पु. देशपांडे लिखित ' सत्यशोधक' हे नाटक होय", सोदाहरण चिकित्सा करा.

५) " महात्मा फुले यांचे विध अर्कपूर्व आणि व्यामिश्र आहे, याचा प्रायय गो. पु . देशपांडे यांच्या ' सत्यशोधक ' या नाटकातून येतो. या विधानाची सोदाहरण चर्चा करा.

६) " महात्मा फुले यांचे कार्य आणि विचारांचे सर्वांगीण विकास दर्शन घडवणारे, नाटक म्हणजे गो. पु. देशपांडे लिखित 'सत्यशोधक' नाटक होय" या विधानाचा सत्य त्या सोदाहरण तपासा .

७) " धर्म आणि जात" या संकल्पना महात्मा फुल्यांनी मांडलेल्या विचारांच्या केंद्रस्थानी महित " या विधानाचा सोदाहरण परमर्श घ्या.

८) " एक सामाजिक व वैचारिक नाटक, म्हणून गो. पु. देशपांडे लिखित ' सत्यशोधक ' या नाटकाची सोदाहरण समीक्षा करा.

९) " ब्राह्मणी कल्पना या श्रद्धांच्या व्यवस्थोन आव्हान देऊन त्या जागी नव्या समन्यायी व्यवस्थेची स्थापना करणे हा महात्मा जोतीराव फुले यांच्या जिवित कार्याचा हेतू होता", सोदाहरण स्पष्ट करा.

१०) " ब्राह्मणी व्यवस्था द्विधुवासक आहे आणि ब्राह्मण आणि शुद्रानिशुद्र हे तिचे दोन ध्रुव आहेत. हा महात्मा फुल्यांच्या विचारांचे मध्यवर्ती समूह आहे" ' सत्यशोधक' नाटकाच्या आधारे साधन बाधक चर्चा करा.

→ P.T.O.

→

११) " समाजातील जाती - जाती मधील दुरावे आणि दऱ्या यांच्यावर भर देण्यापेक्षा शोषित विभाग कोणत्या पायावर एकत्र येऊन संघटित होऊ शकतात हे दाखवणे हा महात्मा फुल्यांचा पुर्व उद्देश होता" ' सत्यशोधक' या नाटकाच्या आधारे सोदाहरण चर्चा करा.

१२) " ब्राह्मण्याचे शोषक आणि दडपशाही स्वरूप दाखवून देणे हाच महात्मा जोतीराव फुले यांच्या वैचारिक मंथनाचा रोख होती", ' सत्यशोधक' नाटकाच्या आधारे परामर्श घ्या.

सत्यशोधक नाटक - टिपा

१) सत्यशोधक नाटक एक सामाजिक नाटक

२) महात्मा फुले यांची द्वैवर्णिक संकल्पना

३) महात्मा फुले यांचे धर्म विषयक विचार

४) महात्मा फुले यांची अवतार संकल्पना

५) महात्मा फुले यांची जात ही संकल्पना

६) महात्मा फुले आणि यांचे शेतीविषयक विचार

७) महात्मा फुले यांचे जाती व वर्ण विषय विचार

८) महात्मा फुले यांची भाषा

९) ' सत्यशोधक' नाटक महात्मा फुले यांचे चरित्रनाटय

१०) महात्मा फुले यांचा कर्मविपाक सिद्धांत

→ P.T.O.

F·Y·B·A. L-I

प्रश्न 1 - " सध्याच्या काळात नातेसंबंधही अधिक प्रगल्भ झाले आहेत ." तुम्ही अभ्यासलेल्या ' सिगारेट्स - अलविदा ' या नाटकाच्या संदर्भात या विधानाचा परामर्श घ्या.

प्रश्न 2 - "नात्यांच्या गोंधळात तरुण पिढी अडकलेली आहे " ' सिगारेट्स - अलविदा ' या नाटकाच्या संदर्भात चर्चा करा .

प्रश्न 3 - " तरुण पिढी बदलत्या मूल्यव्यवस्थेचा शोध घेत आहे ." ' सिगारेट्स - अलविदा ' या नाटकाच्या संदर्भात सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4 - " आजच्या तरुण मुलांचे भावजीवन ' सिगारेट्स - अलविदा ' नाटकात अधिक ताकदीने मांडले आहे ."सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न 5 -" सिगारेट्स- अलविदा ' या नाटकात लेखिकेने तरुणांचे अंतर्बाह्य जग विनासंकोच आणि आत्मविश्वासाने मांडले आहेत." साधार स्पष्ट करा .

प्रश्न 6 - " चार मित्रांच्या सरळ जगण्याची गोष्ठ म्हणजे 'सिगारेट्स- अलविदा 'हे नाटका होय ." सविस्तर लिहा.

प्रश्न 7 - खालील टीपा लिहा.

1) ' सिगारेट्स ' नाटकाची मध्यवर्ती कल्पना
2) ' सिगारेट्स ' नाटकातील गौतम
3) ' सिगारेट्स ' नाटकातील नेहा
4) ' सिगारेट्स ' नाटकातील आशिष
5) ' सिगारेट्स ' नाटकातील नंदिनी
6) 'सिगारेट्स ' नाटकाची भाषाशैली
7) ' सिगारेट्स ' नाटकातील नातेसंबंध